ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಇ–ಆಡಳಿತ: ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ್@2047

ಅಜೀತ ರಾಜಮಾನೆ

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಮ್.ಎಸ್. ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಅಥಣಿ.

DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.17292045

ABSTRACT:

ಈ ಲೇಖನವು "ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಇ–ಆಡಳಿತ: ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ್ @2047" ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಾಗರಿಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ, DBT, CSCs, ಡಿಜಿ ಲಾಕರ್ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಿವೈಡ್, ಸೈಬರ್ ಅಪಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಡೇಟಾ ಗೌಪ್ಯತೆ ಸವಾಲುಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದರೆ, 2047ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಭಾರತವು ಸಮಾವೇಶಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮಾದರಿಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬಹುದು.

KEYWORDS:

ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ, ಇ–ಆಡಳಿತ, ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ್ @2047, ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ.

ಪೀಠಿಕೆ

ಭಾರತವು ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ್ @2047 ದೃಷ್ಟಿಕೋನದತ್ತ ಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆಳವನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಮುಖ ಸಾಧಕವಾಗಿದೆ. ಇಂಟರ್ನೆಟ್, ಸ್ಮಾರ್ಟ್‌ಫೋನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳ ವ್ಯಾಪಕ ಬಳಕೆ ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಿಸಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಎಂದರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನಾಗರಿಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ವೇಳೆ, ಇ–ಆಡಳಿತ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸಂವಹನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ (ICT) ಬಳಸಿ ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಧನಗಳು ಭಾರತವನ್ನು 2047ರ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ, ಭಾಗವಹಿಸುವ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕಕೇಂದ್ರಿತ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ದಾರಿಯನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತವೆ.

1. ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ

ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ನಾಗರಿಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಹೊಸ ದಾರಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದೆ. ಇ–ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರು ಕಾನೂನು, ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಮೈಗವ್ ಪೋರ್ಟಲ್ ಹೀಗೆ ನೇರ ಸಂವಹನವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಸೋಶಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರು ತಮ್ಮ ವಿಶೇಷ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ

ಜವಾಬ್ದಾರಿತ್ವವನ್ನು ಕೇಳಲು ಮತ್ತು ಸಂಯುಕ್ತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು ಕಾನೂನು ರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಮತದಾನ ಪ್ರಯೋಗಗಳು ವಲಸಿಗರು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮತದಾನದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬಲ್ಲವು. ಹೀಗಾಗಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಿತತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ನಿಜವಾದ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

2. ಇ–ಆಡಳಿತ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇ–ಆಡಳಿತವು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಸರಳ ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣದ ಹಂತದಿಂದ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕಕೇಂದ್ರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳತ್ತ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮಿಷನ್ (2015) ಭಾರತದನ್ನೊಂದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಶಕ್ತಿಯ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಂತೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಬೆನೆಫಿಟ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್ಫರ್ (DBT) ಮೂಲಕ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನಾಗರಿಕರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಜಮಾ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇ–ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವಾ ಕೇಂದ್ರಗಳು (CSCs) ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲುಗಡೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸೇವಾ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ–ನಗರ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಗವರ್ನೆನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟಲ್ಸ್ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಆಧಾರ್, ಉಜ್ವಲ, ಉಮಂಗ್, ಡಿಜಿಲಾಕರ್ ಮುಂತಾದವುಗಳು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿವೆ. ನಗರಾಡಳಿತದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಸಿಟೀಸ್ ಮಿಷನ್ ಡೇಟಾ–ಚಾಲಿತ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆಯ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ.

3. ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಇ–ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

1. ಪಾರದರ್ಶಕತೆ: ಮಾಹಿತಿಯ ಹಂಚಿಕೆಯಿಂದ ರಹಸ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
2. ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ: ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಯ ವೇಗ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಉಳಿತಾಯ.
3. ಸಮಾವೇಶಿತತೆ: ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸೇವೆಗಳ ಪ್ರವೇಶ.
4. ನಾಗರಿಕ ಶಕ್ತಿ: ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
5. ಜವಾಬ್ದಾರಿತ್ವ: ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ನೈಜ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಗಾವಳಿ.

ಈ ಮೂಲಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದರಿಂದ ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ್ @2047 ಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತ ನೆಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

4. ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸವಾಲುಗಳು

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಇ-ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಗತಿ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರೂ, ಹಲವು ಗಂಭೀರ ಸವಾಲುಗಳು ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿವೆ. ಡಿಜಿಟಲ್ ಡಿವೈಡ್ ಮುಖ್ಯ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ-ನಗರ ಅಂತರ, ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಪ್ರವೇಶದ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಸಮಾನ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತವೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ಅಪಾಯಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು ಹ್ಯಾಕಿಂಗ್, ಡೇಟಾ ಲೀಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗೌಪ್ಯತೆಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಹ್ಯತೆ ಅಪಾಯಗಳು ಸಹ ಸವಾಲಾಗಿದ್ದು, ಆಧಾರ್ ಅಥವಾ ಜೀವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಮೇಲಿನ ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬನೆ ಕಡಿಮೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಅಸತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಫೇಕ್ ನ್ಯೂಸ್ ಸೋಶಿಯಲ್ ಮೀಡಿಯಾದ ಮೂಲಕ ವೈಷಮ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಂಗಡಣೆ ಮತ್ತು ವಂಚನೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಬದಲಾವಣೆ ವಿರೋಧವು ಸಹ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಅಭಾವವು ಪರಿವರ್ತನೆಯ ವೇಗವನ್ನು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸದಿದ್ದರೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮುನ್ನುಗಲು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ತಡೆಯುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

5. 2047 ರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಇ-ಆಡಳಿತ

ಭಾರತವನ್ನು ವಿಕಸಿತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮಾವೇಶಿತವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಸರ್ವತ್ರ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರವೇಶ ಖಚಿತಪಡಿಸಬೇಕು; ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಇಂಟರ್ನೆಟ್, ಮೊಬೈಲ್ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಡೇಟಾ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕಠಿಣ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿ, ಸಮರ್ಥ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಸಮಾವೇಶಿತ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು, ಗ್ರಾಮೀಣ ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಮತ್ತು ಬಿಗ್ ಡೇಟಾವನ್ನು ನೀತಿ ರೂಪಣೆ, ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಐದನೆಯದಾಗಿ, ಇ-ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು, ಇ-ರೆಫರೆಂಡಮ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಆರನೆಯದಾಗಿ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿ, ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊನೆಗೆ, ನೈತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಬಲವರ್ಧನೆಗಾಗಿ ಬಳಸಬೇಕು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಅಥವಾ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧನವಾಗಿ ಅಲ್ಲ. ಈ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ, ಭಾರತವು 2047ರ ವೇಳೆಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆಯ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಮಾದರಿಯಂತೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಇ-ಆಡಳಿತವು ಕೇವಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನವೀಕರಣ

ಸಾಧನಗಳು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಬದಲಿಗೆ, ಇವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆಡಳಿತದ ಒಂದು ಪ್ಯಾರಡೈಮ್ ಶಿಫ್ಟ್ ಅನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತವೆ. ಪದೇಪದೇ ನಿಯಮಗಳು, ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಆಡಳಿತ ಕ್ರಮಗಳು ಅಥವಾ ಕಚೇರಿ ಆಧಾರಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತದ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿನ ಹಳೆಯ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ, ನಾಗರಿಕರ ನೇರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿತ್ವವನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. 2047 ರವರೆಗೆ ಭಾರತವು ವಿಕಸಿತ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಲು ಕನಸು ಕಾಣುವುದಾದರೆ, ಅದು ನಿಖರವಾಗಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಮಾವೇಶಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ, ಪ್ರತಿ ನಾಗರಿಕನು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ರೂಪಣೆ, ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿರ್ಧಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ಹೊಂದಬೇಕು. ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳು, ಇ–ಸೇವಾ ಪೋರ್ಟಲ್‌ಗಳು, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಮಾಲೋಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ಇ–ರೆಫರೆಂಡಮ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರು ತಕ್ಷಣದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಬಹುದು, ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸ್ವಚ್ಛತೆ, ಸಮಾವೇಶಿತತೆ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಡಳಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಮಹಿಳೆಯರು, ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ನಾಗರಿಕರು ನಿರ್ಧಾರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೂಲಕ, ಡಿಜಿಟಲ್ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆ ಮತ್ತು ಇ–ಆಡಳಿತವು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆಳವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಕಾರಿ ಆಗುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾಗಿ, ವಿಕಸಿತ ಭಾರತ್ @2047 ಕನಸು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸದೃಢ, ಸಮಾವೇಶಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಳಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ನೈಜವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರವು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕಕೇಂದ್ರಿತ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕತೆಯ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

References:

1. Digital India Mission (2015) – Government of India initiative to expand digital infrastructure and deliver services digitally: https://en.wikipedia.org/wiki/Digital_India
2. Direct Benefit Transfer (DBT) – Transfers subsidies and welfare benefits directly to beneficiaries' bank accounts: https://dbtbharat.gov.in
3. E–Governance examples in Haryana – Paperless initiatives by Revenue Department: https://timesofindia.indiatimes.com/city/chandigarh/haryana–cm–launches–four–paperless–initiatives–of–revenue–department–to–empower–citizens/articleshow/124218560.cms
4. Digital divide data – Urban–rural internet access disparity in India: https://inc42.com/resources/bridging–the–urban–rural–digital–divide–in–india/

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.